

Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΗΘΟΙΟΙΩΝ ΠΑΘΗΜΑΤΑ

Ο Λεκατσός και το μωρουδέλι. «Απόθανε, κατηραμένη γλαυξ!» Πώς έπεσαν τα τείχη της Πομπηίας. Η άρκουδα που... σταυροκοπιέται. Πώς μια τρυχωδία του Σαίξπηρ μεταβάλλεται σε κωμωδία. Ο άγραμματος στρατηγός και παμπόνηρος Στρατάρχης.

Α σκηνικά άτυχήματα δεν είναι σπάνια στο Έλληνικό θέατρο. Ήθοιοι όχι μόνο πρωταγωνιστές αλλά και παλιόι, παλαιόμαχοι, σασίζονται...

«Απόλλων», στις τελευταίες σκηνές του δράματος, ενώ ήταν πετυμένος χάρου μαχαιρωμένος τέρη, και ψυχολογούσε με σπασμικούς άγωνιές, έξαφνα ένα μωρό, που οι γονείς του το είχαν πάρει μαζί στο θέατρο, άρχισε να κλαίει άκατάπανοτα.

Και έπειτα ξανάπεσε χάρου και πήρε τη στάση του ανθρώπου που άγωνιά.

Στην κατάλληλη σκηνή, άρχισέ άρχισε από μέσα να κάρη την κοκκινιά, Ο ήθοιοι άράζει το πιστόλι και φωνάζει με την πολυώνη φρασολογία της έποχής:

— Τι κρώζεις, δυσοίωνον πτηνόν; Όποιας συμφοράς μοι προλέγεις; Απόθανε λοιπόν, κατηραμένη γλαυξ!

Και τραβή τη σκανδάλη. Τσοφ! Το πιστόλι δεν πιάνει φωτιά. Αλλά, ά Έλλην ήθοιοιός δεν τή χάνει τή φορά αυτή. Βγάζει ένα μεγάλο μαχαίρι και δριμύ προς τή παρασκόνια φωνάζων:

— Αλλά σου κόπτω τόν λαιμόν εγώ, μικρότατον πτηνόν!...

Στην ιστορική τραγωδία «Ιόνη» που έπαιζέτο συχνά στις Αθήνας από τούς θιάσους της έποχής, στην τελευταία πράξη γίνεται τάχα σεισμός και γκρεμίζονται τή τείχη της Πομπηίας. Μιά βραδεία ά τεχνικός σεισμός δέ μπορούσε να ριζή τή τείχη που ήταν καλοκαρφημένα. Τότε ένας δηπητής πήρε ένα μακρό κοντάρι και άρχισε από μέσα να σπρώχνη τή τείχη. Και οι θεαταί που έβλεπαν τόν κοντάρι να σπρώχνη, άρχισαν να γελούν και να φωνάζουν:

— Καράγιο! Λίγο άκούμ! Βίρι!...

Σ' ένα παλιό έργο μι ά πράξι γίνεται στη Νυρβηία, στους πάγους. Σε μι ά σιγνή, περνά από τή σκηνή μι άσχημη άρκουδα, την όποιαν ύποκρίνεται ένας ήθοιοιός με τόν σχετικό τουάρι, και μονοκρίζει. «Ενα βράδι λοιπόν, ξεσπά έξαφνα θδέλλα πραγματική. Ο άτυκός οδρανός έρχιγγε κεραινοός. Ο ήθοιοιός που έκανε τήν άρκουδα τόσο έτρόμαξε από τούς κρότους, ώς τή ξεχνά τόν όλο του, σπκώνεται δρθιος και άρχίζει να... σταυροκοπιέται!

Έννοείται ότι τή περιγραφή αυτή δέ συμβαίνουν στα δικά μας θέατρα μόνον. Έχουν και τή ζένα τή περιεργά τους.

Και να πρώτο τόν άνέκδοτο του διασημού Άγγλου ήθοιοιού Γκάρντι. Κάποτε έπαιζε τόν Σαίξπηρ έργο «Βασιλεύς Αίρη». Σε μι ά σιγνή βλέπει στήν πλατεία έναν κοιλάρη χασόλη που είχε έρθει με τόν σκύλλο του, κ' είχε θέσει στήν πρώτη σειρά τών καθισμάτων και παρακολούθουσε σά χαζός τήν παράστασι. Έκεινο τόν βράδι, ή ζέση ήταν μεγάλη. Ο χασόλης φαίνεται ότι ήπνερε πολύ και όλο σφουγγίζε τόν ιδρώτα του. (Ας μη ξεχνούμε ότι τήν παλιά έκεινη έποχή οι περιούστεροι Άγγλοι ύνεθίζαν να φορούν περρούκα). Βλέπει λοιπόν ό Γκάρντι τόν χοντροχασόλη να βγάζη από τόν κεφάλι του τήν περρούκα και να τήν άκουμάσ στο κεφάλι του σκύλλου του, ό όποιος με τή μπροστινή του ποδάρι σπρηγμένα στή διάφραγμα τής δριχίτσας έβλεπε ήσυχά τήν παράστασι. Ο Γκάρντι έμπεζε τή γέλοιο, οι άλλοι έπί σκηνή; ήθοιοι είδιν τόν θέαμα και τόν έμιμήθηκαν, οι θεαταί έπίσης και ζλο τόν θέατρο άντιχούσε από τή γέλοιο.

Η φοβερή τραγωδία του Σαίξπηρ είχε μεταβληθεί σε κωμωδία!..

Αστεία εινε και τή παθήματα του περιφήμου Γάλλου ήθοιοιού Γκουμπέρ, ό όποιος διεκρίνετο για τήν τελεία άπομίμηση του προσώπου και του χαρακτήρος του Μεγάλου Ναπολέοντος.

Σ' ένα έργο που ό Γκουμπέρ έπαιζε τόν όλο του μεγάλου Κοροικανού βρισκότανε στή σκηνή με τόν Έπιτελείο του προσεμόντας ένα γρεναδέρο που έτρόκειτο να του παρουσιάζη τόν γιού του. Αλλά, ό Γκουμπέρ είχε τελειώσει τόν μέρος του, ό γρεναδέρος δέ φαίνότανε και τόν κοινό άρχισε να χάρη τήν ύπομνή του.

Γυρίζει τότε ό Αύτοκράτωρ στήν ήθοιοιό Γωτιέ, που ύπεκρίνετο τόν ύπασιοτή και τόν λέει ήγεμονικά:

— Στρατάρχη, όταν έλθει ό γρεναδέρος, είδοποίησε με!

Και βγαίνει από τή σκηνή...

Ο Στρατάρχης, άφού πέρασαν λίγες σιγμές σιωπής, για να βγη από τήν άμηχανία, καταφεύγει κι' αυτός στήν ίδια μέθοδο. Γυρίζει σ' ένα συνάδελφό του που ύπεκρίνετο ένα στρατηγό και τόν λέει:

— Στρατηγέ, όταν έλθη ό γρεναδέρος σε παρακαλώ να με είδοποίησ!

Και βγαίνει από τή σκηνή.

Ο Στρατηγός σε λίγο έδωσε τήν ίδια παραγγελία σ' έναν άξιωματικό κι' έτσι, οια όια έξαφανίστηκαν όλοι, χωρίς να φανερωθή ό γρεναδέρος. Τήν άλλη μέρα τόν βρήκανε στή ύπόγειο του θεάτρου, όπου είχε πέσει από ένα τραμπουκέτο (καταπακτή) τήφλα στή μεθύο.

Μά αν στήν περίπτωση αυτή ό Γκουμπέρ κατώρθωσε με τήν εύφροια του να βγη από τή δύσκολη θέση, δέν έστάθηκε όμως τόσο τυχερός και σέ μι άλλη περίπτωση.

Έπαιζε και πάλι τόν Αύτοκράτορα και σέ μι ά σιγνή έπερε να διαβάση στους ύπασιοτάς του στυατά ένα γράμμα που του φέρονταν στή σκηνή. Τό γράμμα αυτό είχε πάντα γραμμένο έπάνω τόν κείμενο του, αλλά έκεινο τόν βράδι, είτε από άμέλεια του φροντιστή του θεάτρου, είτε από κακοήθον, τόν χαρή που τόν έδωσε ετιαν ά γράφο.

Ο Γκουμπέρ στήν άρχή σάστισε. Αιέτως όμως σονήλθε και έπροσάθησε να σωθή με τέχνασμα. Έρριξε μιά ματιά στό γράμμα, τόν έδωσε σ' έναν ύπασιοτή του και ειπε:

— Διάβασε, παρακαλώ, Στρατίνγέ!

Αλλά τή φορά αυτή βρήκε τόν μύστορή του. Ο ύπασιοτής κατάλαβε τήν καταγεγραφή και άπάντησε χαιερώντας στρατιωτικά.

Μεγαλειότατε, εμαι τέκνον γονέων έντίμων άλλή φτωχών και δέν έμαθα γράμματα!

Και οι θεαταί που έκατάλαβαν τή συμβήνεια, έγέλασαν και έχειροκρότησαν.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΠΑΡΜΠΕΡΙΝΑΣ

Του Άλφρέ ντε Μυσσέ

Ό καρβάλλορ έμορφε, που πής με τόσο χάρη; Στόν πόλεμο; Νά κάνης τί τόσ' άπ' έδώ μακρυνά; Γιά κοιτάξε στόν οδρανό δέ βγήκε τόν φεγγάρι κι' ό κόσμος μάθε, φίλε μου, δέν έχ' άξεχρησιά.

Σύ που πιστεύεις πως αυτός, που φεύγει ληημονάει κάθε άγία μέρα του κι' από τόν που τόν σβάνει πλανήσαι. Όσο κι' αν καείς τή δόξα κνηφάει, πάντα άπ' τή χέρια του καρπό και σκόνη θά τ' άφίρει.

Ό καρβάλλορ έμορφε που πής με τόσο χάρη; Στόν πόλεμο; Νά κάνεις τί; τόσ' άπ' έδώ μακρυνά; Πάω να κλέψω, άλλοιμονο, εκεί που μύχουν πάγει τόν γέλοιο, τή χαρά.

Μετάφρ Δ. Ν. Γαλάνη

